

สรุปและอภิปรายผล

5.1 สรุปผลการวิจัย

ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยต้องการศึกษาอัตราการปรากฏของรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (1) ในคำศัพท์ภาษาอังกฤษในภาษาไทย พร้อมทั้งพิจารณาการปรากฏของรูปแปรต่าง ๆ ดังกล่าวตามวจนลีลาและพื้นฐานการศึกษา จากการศึกษาผู้วิจัยพบว่ารูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (1) ที่สำคัญ ๆ มี 4 รูปแปร ได้แก่ [l], [n], [ŋ] และ [w] รูปแปร [n] เป็นรูปแปรที่ปรากฏมากที่สุด รูปแปรที่ปรากฏมากรองลงมาก็คือรูปแปร [l] รองลงมาก็คือรูปแปร [ŋ] รูปแปร [w] เป็นรูปแปรที่ปรากฏน้อย แต่จัดเป็นรูปแปรที่น่าสนใจเพราะมีผู้สังเกตหลายท่านที่พบเสียงนี้ในการออกเสียงพยัญชนะท้าย (1) ในคำศัพท์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงไม่จัดรวมให้อยู่ในรูปแปรอื่น ๆ ส่วนรูปแปรที่ปรากฏน้อย และจัดรวมให้อยู่ในรูปแปรอื่น ๆ ได้แก่ [θ], [ʃ], [m] และ [j] ซึ่งจะเห็นว่าผลที่ได้ไม่ตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า ในบรรดารูปแปรต่าง ๆ ของ (1) รูปแปรที่ปรากฏมากกว่ารูปแปรอื่น ๆ คือ [l] เพราะโดยรวมแล้วรูปแปร [l] ปรากฏน้อยกว่ารูปแปร [n] อย่างไรก็ตามหากแยกประเภทของเสียงออกเป็น 2 ประเภทคือ เสียงที่เป็นเสียงในภาษาไทยกับเสียงที่เป็นเสียงภาษาต่างประเทศ เราจะรวมเสียง [l] และ [ŋ] ไว้ในกรณีหลัง ถ้าทำเช่นนั้นจะได้ผลว่า การออกเสียงเป็นเสียงภาษาต่างประเทศปรากฏมากกว่าอย่างชัดเจน

สรุปได้ว่าการแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (1) ในคำศัพท์ภาษาอังกฤษในภาษาไทย มีการปรากฏรูปแปรแบ่งได้เป็น 4 ลักษณะ ดังนี้

1. ลักษณะที่มีการรักษาการออกเสียงแบบภาษาอังกฤษ โดยออกเสียงให้ใกล้เคียงกับเสียงในภาษาอังกฤษมากขึ้น คือ การใช้รูปแปร [l]
2. ลักษณะที่มีการปรับการออกเสียงให้เข้ากับระบบเสียงภาษาไทย คือ การใช้รูปแปร [n]
3. ลักษณะที่มีการใช้เสียงอื่นแทนที่ เช่น การใช้รูปแปร [ŋ], [w], [ʃ] ฯลฯ

แทนที่ในการออกเสียง

4. ลักษณะที่การออกเสียงพยัญชนะท้ายหายไป คือ การใช้รูปแปร [๘]

การใช้รูปแปรต่าง ๆ ของเสียงพยัญชนะท้ายข้างต้น-ปุ่มเหงือก (1) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รูปแปร [l] และ [n] มีการแปรไปตามตัวแปรทางสังคม 2 ประการ คือ วัจนลีลา และพื้นฐานการศึกษา

5.1.1 การแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (1) ตามวัจนลีลา

ในการวิเคราะห์การแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (1) ตามวัจนลีลา โดยไม่คำนึงตัวแปรพื้นฐานการศึกษา ผู้วิจัยพบว่ารูปแปร [l] ปรากฏน้อยที่สุดในวัจนลีลาการสัมภาษณ์และปรากฏเพิ่มมากขึ้นโดยลำดับตามความเป็นทางการของวัจนลีลา ขณะที่รูปแปรอื่น ๆ คือ [n], [r] และ [w] มีการปรากฏน้อยลงโดยลำดับตามวัจนลีลาที่มีความเป็นทางการมากขึ้น

ลักษณะที่น่าสนใจที่พบคือ ในวัจนลีลาการสัมภาษณ์ซึ่งไม่ค่อยมีความเป็นทางการ และวัจนลีลาการอ่านข้อความซึ่งมีความเป็นทางการค่อนข้างมาก รูปแปร [n] ปรากฏมากกว่ารูปแปร [l] ส่วนในวัจนลีลาการอ่านรายการค่าซึ่งมีความเป็นทางการมาก รูปแปร [l] ปรากฏมากกว่ารูปแปร [n] แสดงให้เห็นว่า โดยทั่วไปแล้วมีการใช้รูปแปร [n] มากกว่ารูปแปร [l] แต่ในวัจนลีลาที่มีความเป็นทางการมาก ผู้บอกภาษาจะมีความระมัดระวังในการใช้ภาษาจึงใช้รูปแปร [l] มากกว่ารูปแปร [n]

เมื่อพิจารณาการแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (1) ตามวัจนลีลา โดยคำนึงตัวแปรพื้นฐานการศึกษา ผู้วิจัยพบว่าทั้งในกลุ่มพื้นฐานการศึกษาปริญญาตรีและกลุ่มพื้นฐานการศึกษาปวช. รูปแปร [l] ปรากฏเพิ่มขึ้นตามวัจนลีลาที่เป็นทางการมากขึ้น ส่วนรูปแปร [n], [r] และ [w] ปรากฏลดลงตามวัจนลีลาที่เป็นทางการมากขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกันพบว่ารูปแปร [l] มีอัตราการปรากฏในกลุ่มพื้นฐานการศึกษาปริญญาตรีสูงกว่าในกลุ่มพื้นฐานการศึกษาปวช. อย่างเด่นชัดมากในทุกวัจนลีลา และรูปแปร [n] มีอัตราการปรากฏในกลุ่มพื้นฐานการศึกษาปวช. สูงกว่าในกลุ่มพื้นฐานการศึกษาปริญญาตรีอย่างเด่นชัดในทุกวัจนลีลา สำหรับรูปแปร [r] และ [w] นั้นปรากฏในกลุ่มพื้นฐานการศึกษาปวช. มากกว่าในกลุ่มพื้นฐานการศึกษาปริญญาตรีเล็กน้อยในทุกวัจนลีลา หากเปรียบเทียบอัตราการปรากฏของรูปแปร [l] กับรูปแปรอื่น ๆ ในแต่ละวัจนลีลาพบว่า ในกลุ่มพื้นฐานการศึกษาปริญญาตรี รูปแปร [l] ปรากฏน้อยกว่ารูปแปรอื่น ๆ ในการสัมภาษณ์ แต่มากกว่ารูปแปรอื่น ๆ ในการอ่านข้อความและการอ่านรายการค่า ส่วนในกลุ่มพื้นฐานการศึกษาปวช. รูปแปร [l] ปรากฏน้อยกว่ารูปแปรอื่น ๆ ในการสัมภาษณ์และ

การอ่านข้อความ แต่ปรากฏใกล้เคียงกับรูปแปร [ง] ในการอ่านรายการค่า

5.1.2 การแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (1) ตามพื้นฐานการศึกษา

ในการวิเคราะห์การแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (1) ตามพื้นฐานการศึกษา โดยไม่คุมตัวแปรวจนลีลา ผู้วิจัยพบว่ารูปแปร [ล] ปรากฏมากในกลุ่มพื้นฐานการศึกษาปริญญาตรี ขณะที่รูปแปร [ง] ปรากฏมากในกลุ่มพื้นฐานการศึกษาปวช. ส่วนรูปแปร [จ] ปรากฏใกล้เคียงกันทั้งสองกลุ่มพื้นฐานการศึกษา โดยกลุ่มพื้นฐานการศึกษาปวช. ใช้รูปแปรนี้มากกว่ากลุ่มพื้นฐานการศึกษาปริญญาตรีเล็กน้อย สำหรับรูปแปร [พ] ปรากฏน้อยและปรากฏใกล้เคียงกันทั้งสองกลุ่มพื้นฐานการศึกษา

หากพิจารณาจากสภาพสังคมไทยในปัจจุบันพบว่า กลุ่มพื้นฐานการศึกษาทั้ง 2 กลุ่มมีความเกี่ยวข้องกับชนชั้นทางสังคม กล่าวคือ กลุ่มพื้นฐานการศึกษาปริญญาตรีส่วนใหญ่มาจากชนชั้นทางสังคมที่สูงกว่ากลุ่มพื้นฐานการศึกษาปวช. ดังนั้นการที่กลุ่มพื้นฐานการศึกษาปริญญาตรีใช้รูปแปร [ล] มากกว่ารูปแปรอื่น ๆ ทำให้พิจารณาได้ว่ารูปแปร [ล] เป็นรูปแปรที่มีศักดิ์ศรีในปัจจุบัน อย่างไรก็ตามก็ควรจะมีการวิจัยเรื่องนี้อย่างละเอียดอีกครั้งหนึ่ง

เมื่อพิจารณาการแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (1) ตามพื้นฐานการศึกษาโดยคุมตัวแปรวจนลีลา ผู้วิจัยพบว่า

วจนลีลาการสัมผัส รูปแปร [ล] ปรากฏในกลุ่มพื้นฐานการศึกษาปริญญาตรีมากกว่ากลุ่มพื้นฐานการศึกษาปวช. ส่วนรูปแปร [ง], [จ] และ [พ] ปรากฏในกลุ่มพื้นฐานการศึกษาปวช. มากกว่ากลุ่มพื้นฐานการศึกษาปริญญาตรี หากเปรียบเทียบการปรากฏของรูปแปร [ล] กับรูปแปรอื่น ๆ ในแต่ละกลุ่มพื้นฐานการศึกษาพบว่า ในกลุ่มพื้นฐานการศึกษาปวช. รูปแปร [ล] ปรากฏน้อยกว่ารูปแปรอื่น ๆ อย่างชัดเจนมาก และในกลุ่มพื้นฐานการศึกษาปริญญาตรี รูปแปร [ล] ก็ปรากฏน้อยกว่ารูปแปรอื่น ๆ เช่นเดียวกัน แต่น้อยกว่าไม่ชัดเจนเท่าในกลุ่มพื้นฐานการศึกษาปวช.

วจนลีลาการอ่านข้อความ รูปแปร [ล] นั้นปรากฏในกลุ่มพื้นฐานการศึกษาปริญญาตรีมากกว่ากลุ่มพื้นฐานการศึกษาปวช. ส่วนรูปแปร [ง], [จ] และ [พ] ปรากฏในกลุ่มพื้นฐานการศึกษาปวช. มากกว่ากลุ่มพื้นฐานการศึกษาปริญญาตรี เช่นเดียวกับวจนลีลาการสัมผัส หากเปรียบเทียบการปรากฏของรูปแปร [ล] กับรูปแปรอื่น ๆ ในแต่ละกลุ่มพื้นฐานการศึกษา พบว่า รูปแปร [ล] ปรากฏมากกว่ารูปแปรอื่น ๆ ในกลุ่มพื้นฐานการศึกษาปริญญาตรี แต่ปรากฏน้อยกว่ารูปแปรอื่น ๆ ในกลุ่มพื้นฐานการศึกษาปวช.

วจนลีลาการอ่านรายการค่า รูปแปร [1] ปรากฏในกลุ่มพื้นฐานการศึกษาปริญญาตรีมากกว่ากลุ่มพื้นฐานการศึกษาปวช. สำหรับรูปแปร [n], [u] และ [w] ปรากฏในกลุ่มพื้นฐานการศึกษาปวช. มากกว่ากลุ่มพื้นฐานการศึกษาปริญญาตรี เช่นเดียวกับในวจนลีลาการสัมภาษณ์และการอ่านข้อความ ทั้งนี้รูปแปร [u] ปรากฏในกลุ่มพื้นฐานการศึกษาปริญญาตรีน้อยกว่ากลุ่มพื้นฐานการศึกษาปวช. ไม่มากนัก หากเปรียบเทียบรูปแปร [1] กับรูปแปรอื่น ๆ ในแต่ละกลุ่มพื้นฐานการศึกษาพบว่า ในกลุ่มพื้นฐานการศึกษาปริญญาตรี รูปแปร [1] ปรากฏมากกว่ารูปแปรอื่น ๆ อย่างเด่นชัดมาก ส่วนในกลุ่มพื้นฐานการศึกษาปวช. รูปแปร [1] ปรากฏใกล้เคียงกับรูปแปร [n] แต่มากกว่ารูปแปร [u] อย่างชัดเจน

จากผลของการศึกษา โดยคอมพิวเตอร์วจนลีลาพบว่า ตัวแปรพื้นฐานการศึกษา มีความสัมพันธ์กับการออกเสียง [1] ในคำสัมภาษณ์ภาษาอังกฤษในภาษาไทยอย่างชัดเจนกล่าวคือ ในทุกวจนลีลา กลุ่มพื้นฐานการศึกษาปริญญาตรีใช้รูปแปร [1] มากกว่ากลุ่มพื้นฐานการศึกษาปวช. ขณะที่กลุ่มพื้นฐานการศึกษาปวช. ใช้รูปแปร [n] มากกว่ากลุ่มพื้นฐานการศึกษาปริญญาตรี

จากการวิจัยการแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (1) ตามวจนลีลาและพื้นฐานการศึกษานี้ ผลที่ได้สนับสนุนสมมติฐานที่ว่า กลุ่มพื้นฐานการศึกษาปริญญาตรีจะใช้รูปแปร [1] ในคำสัมภาษณ์มากกว่ากลุ่มพื้นฐานการศึกษาปวช. และกลุ่มพื้นฐานการศึกษาปวช. จะใช้รูปแปร [1] มากกว่ารูปแปร [n] ในวจนลีลาที่เป็นทางการมาก แต่จะใช้รูปแปร [n] มากกว่ารูปแปร [1] ในวจนลีลาที่เป็นทางการน้อย อย่างไรก็ตาม ผลที่ได้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ว่า กลุ่มพื้นฐานการศึกษาปริญญาตรีจะใช้รูปแปร [1] มากกว่ารูปแปร [n] ในทุกวจนลีลา

5.2 อภิปรายผล

ผลที่ได้จากการศึกษาการแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (1) ในคำสัมภาษณ์ภาษาอังกฤษในภาษาไทยตามวจนลีลาและพื้นฐานการศึกษา ผู้วิจัยพบข้อสังเกตดังนี้

5.2.1 การแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (1) ในคำสัมภาษณ์ มีการปรากฏของรูปแปรที่กลุ่มประชากรซึ่งเป็นพนักงานธนาคารใช้มากที่สุด คือ รูปแปร [n] โดยมีรูปแปร [1] ปรากฏใกล้เคียงกันมาก ถึงแม้ว่างานวิจัยนี้จะศึกษาเฉพาะพนักงานธนาคาร แต่ผู้วิจัยคิดว่ากลุ่มประชากรนี้สามารถใช้เป็นตัวแทนของกลุ่มประชากรทั่วไปได้ดีมาก เพราะจากการเทียบกับผลการศึกษาของบีบี (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมในข้อ 1.8.3.3) เห็นได้ว่า พนักงานธนาคารจัดเป็นประชากรใน

ชั้นกลางตามการจัดลำดับอาชีพที่มีศักดิ์ศรีของปี ในกรณีนี้จึงสามารถกล่าวได้ว่า คนไทยยังคงออกเสียงพยัญชนะท้าย (l) ในคำสัมผัส เป็น [n] มากกว่า [l]

5.2.2 การแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (l) ในคำสัมผัส ที่มีรูปแปร [n] ปรากฏมากกว่ารูปแปร [l] เพียงเล็กน้อย แสดงให้เห็นการเปลี่ยนแปลงในการออกเสียง จากที่กาญจนา นาคสกุล (Karnchana Nacaskul 1979:158) เสนอไว้ว่า การออกเสียงพยัญชนะท้าย (l) ในคำสัมผัสจากภาษาอังกฤษ คนไทยจะออกเสียงเป็น [n] มาเป็นการออกเสียงให้ใกล้เคียงกับเสียงในภาษาอังกฤษมากขึ้น ดังที่วัฒนา อุดมวงศ์ (2524:213-214, 332-333, 480 และ 488-490) ปราณี กุลละวณิชย์ (2533:380, 398 และ 2535:63) และพรพิมล เสนะวงศ์ (Pornpimol Senawong 1991:975) ให้ข้อสังเกตว่า คนไทยมีแนวโน้มในการเปลี่ยนแปลงการออกเสียงพยัญชนะท้าย (l) ในคำสัมผัสจากภาษาอังกฤษให้ใกล้เคียงกับเสียงในภาษาเดิมมากขึ้น ผู้ที่คุ้นเคยกับภาษาอังกฤษจะออกเสียงเป็น [l] ท้ายคำได้ เมื่อพิจารณาในแง่นี้จะเห็นถึงความต่างของการแปรในการออกเสียงพยัญชนะท้าย (l) แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงการออกเสียงพยัญชนะท้ายในคำสัมผัสที่กำลังดำเนินอยู่ (sound change in progress) จัดเป็นการแปรของภาษาในขั้นที่สอง คือ ระยะเวลาแพร่กระจาย (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมในข้อ 1.8.3) ซึ่งลาบอฟ (Labov 1972:122-123) เสนอว่าเป็นระยะที่มีความสำคัญมากในการศึกษาวิจัย

ในงานวิจัยนี้ยังพบว่ามีรูปแปรที่ปรากฏมากนอกเหนือจากรูปแปร [l] และ [n] อยู่รูปหนึ่งคือ รูปแปร [ŋ] รูปแปรนี้พบในงานวิจัยนี้เป็นครั้งแรกที่ผู้วิจัยมีความเห็นว่าน่าจะจัดเสียงนี้เป็นเสียงในระหว่าง เนื่องจากเป็นรูปแปรที่ไม่ปรากฏกับตัวแปร (l) ท้ายคำในภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาต้นแบบและในภาษาไทย ลักษณะการออกเสียงค่อนข้างไปทางเสียงข้างลิ้น [l] แต่ไม่เหมือน [l] ที่เดิยวนัก ผู้วิจัยเห็นว่าเสียงนี้เป็นที่นิยมใช้เนื่องจากผู้พูดต้องการแสดงว่าคำที่พูดเป็นคำสัมผัสซึ่งหากใช้เสียงนาสิก [n] ก็จะไม่เป็นเช่นนั้น ในขณะที่เดิยวกันก็ไม่ต้องการใช้เสียงที่เป็นเสียงในภาษาอังกฤษหรือออกเสียงนั้นไม่ได้เหมือนกับที่คนอังกฤษใช้ จึงเกิดการใช้เสียงในระหว่างนี้ขึ้น ในอนาคตจึงมีความเป็นไปได้ว่าในการแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (l) ในคำสัมผัส รูปแปร [ŋ] จะเข้ามามีบทบาทพอสมควร แต่ผู้วิจัยยังไม่เห็นชัดเจนว่าบทบาทดังกล่าวจะเป็นอย่างไร จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจศึกษาต่อไปว่า รูปแปร [ŋ] จะปรากฏมากกว่ารูปแปร [l] หรือไม่ในอนาคต อนึ่งเราอาจจัดประเภทรูปแปรที่ปรากฏมากในงานวิจัยนี้คือ [l], [n] และ [ŋ] ออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มรูปแปรต่างประเทศได้แก่ [l] กับ [ŋ] และ กลุ่มรูปแปรไทยคือ [n] แล้วนำมาหาความสัมพันธ์กับตัวแปรทางสังคม ผลที่ได้จะแสดงว่ากลุ่มรูปแปรภาษาต่าง

ประเทศมีอัตราการใช้สูงมากในกลุ่มพื้นฐานการศึกษาทั้ง 2 กลุ่มและในวัยจนลีลาทั้ง 3 แบบ

5.2.3 ตัวแปรทางสังคมที่ปรากฏชัดเจนว่ามีความสัมพันธ์กับการใช้รูปแปร [l] ในการแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (l) ในคำฮิมคือ พื้นฐานการศึกษา สำหรับตัวแปรวัยจนลีลานั้น ในงานวิจัยนี้พบว่าแม้จะมีความสัมพันธ์กับการใช้รูปแปร [l] มาก แต่ก็ยังไม่เด่นชัดเท่าพื้นฐานการศึกษา การแปรตามพื้นฐานการศึกษา ทั้งในลักษณะที่คุมตัวแปรวัยจนลีลาและไม่คุมตัวแปรวัยจนลีลาแสดงให้เห็นว่า กลุ่มพื้นฐานการศึกษาปริญญาตรีใช้รูปแปร [l] มากกว่ากลุ่มพื้นฐานการศึกษาปวช. อย่างชัดเจน ขณะที่การแปรตามวัยจนลีลา ในลักษณะที่ไม่คุมตัวแปรพื้นฐานการศึกษาแสดงให้เห็นว่า วัยจนลีลาการอ่านรายการค่าเท่านั้นที่มีการใช้รูปแปร [l] มากกว่ารูปแปร [n] อย่างชัดเจน ส่วนวัยจนลีลาการสัมภาษณ์และการอ่านข้อความมีการใช้รูปแปร [n] มากกว่ารูปแปร [l] แม้ว่าในการอ่านข้อความจะมีการใช้รูปแปร [n] และ [l] ใกล้เคียงกันมาก

5.2.4 ในการศึกษาตัวแปรทางภาษาอื่น ๆ เช่น การออกเสียง ร และ ล ความกล้า ในภาษาไทยกรุงเทพฯ สามารถระบุได้ว่ารูปแปรใดเป็นรูปแปรที่มีศักดิ์ศรีและเป็นรูปแปรที่ถูกประณาม ดังที่ปรากฏในงานวิจัยของบีบี (Beebe 1974) แสงจันทร์ (2529) และบุญเรือง (Boonruang Chunsuwimol 1993)

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้กล่าวไว้ในบทที่ 4 ว่า รูปแปร [l] เป็นรูปแปรที่มีศักดิ์ศรีเพราะเป็นรูปแปรที่ผู้มีพื้นฐานการศึกษาระดับปริญญาตรีใช้มาก และประชากรกลุ่มนี้เป็นผู้ที่มาจากกลุ่มประชากรที่เป็นชนชั้นสูงในสังคม

อย่างไรก็ดี ข้อเสนอเรื่องรูปแปรที่มีศักดิ์ศรีของตัวแปร (l) ในคำฮิมยังไม่สามารถยืนยันได้แน่นอน จำเป็นจะต้องมีการศึกษาวิจัยเฉพาะในเรื่องนี้อีกครั้งหนึ่งโดยนำคำฮิมทั้งหมดที่เป็นหน่วยเสียง /l/ ท้ายคำมาศึกษาเพื่อหาคำตอบว่า รูปแปรใดเป็นรูปแปรที่มีศักดิ์ศรีและรูปแปรใดเป็นรูปแปรที่ถูกประณามสำหรับตัวแปรนี้

อีกประการหนึ่ง คำฮิมที่ผู้วิจัยเลือกมาใช้ในงานวิจัยนี้เป็นคำที่ผู้บอกภาษาออกเสียงทั้ง [n] และ [l] ส่วนคำที่มีการออกเสียงเป็น [n] เท่านั้นผู้วิจัยได้ตัดออก ทำให้ผลของงานวิจัยนี้ไม่สามารถใช้เป็นหลักฐานในการพูดถึงเรื่องรูปแปรที่มีศักดิ์ศรีได้เต็มที่

5.2.5 ลักษณะที่น่าสนใจประการหนึ่งเกี่ยวกับรูปแปรที่ปรากฏในการแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (l) ในคำฮิมจากงานวิจัยนี้คือ รูปแปรที่ปรากฏมี 8 รูป ได้แก่ [l], [n], [ɲ], [w], [θ], [ʃ], [ɳ] และ [j] เป็นที่น่าสังเกตว่ารูปแปรเหล่านี้โดยส่วนใหญ่จะมีลักษณะการออกเสียงในเชิงสรีรศาสตร์ใกล้เคียงกันกล่าวคือ รูปแปร [l], [ɲ] และ [w] จัดเป็น

เสียงเปิด (approximant) เหมือนกัน โดสรูปแปร [l] เป็นเสียงเปิดข้างลิ้น (lateral approximant) ส่วนรูปแปร [ɹ] และ [w] เป็นเสียงเปิดกลางช่องปาก (central approximant) เหมือนกัน แต่รูปแปร [w] มีลักษณะการออกเสียงเป็นเสียงกึ่งสระ (semi-vowel) ด้วย รูปแปร [l] และ [ɹ] นั้นเป็นเสียงย่อยของหน่วยเสียง /l/ เหมือนกัน ต่างกันที่รูปแปร [ɹ] จะมีการขลิบส่วนหลังขึ้นไปหาเพดานอ่อนด้วย ซึ่งเป็นลักษณะของเสียงในระบบเสียงภาษาอังกฤษ สำหรับรูปแปร [ŋ] นั้นเป็นรูปแปรที่คนไทยใช้ในการออกเสียงพยัญชนะท้าย (l) ในคำขึ้นมาแต่ดั้งเดิม รูปแปรที่แตกต่างไปจากนี้ คือ รูปแปร [ʃ], [ʒ] และ [j] ซึ่งผู้วิจัยคาดว่าเป็นรูปแปรที่ผู้ออกภาษาอาจจะพูดผิด อ่านผิด หรือไม่คุ้นเคยกับคำ ๆ นั้น จึงปรากฏการใช้รูปแปรที่มีการออกเสียงต่างไปอย่างเห็นได้ชัด

5.2.6 ผลของการวิจัยนี้ สร้างปัญหาให้กับการวิเคราะห์ระบบเสียงของภาษาไทย กล่าวคือ จะยอมรับได้หรือไม่ว่า [l] สามารถปรากฏในตำแหน่งท้ายคำในภาษาไทยปัจจุบัน การพิจารณาในแง่ของทฤษฎีระบบเสียงแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ ลักษณะแรกถ้าใช้ทฤษฎีระบบเสียงของสำนักโครงสร้างซึ่งมีจุดยืนว่าภาษาแต่ละภาษามีระบบเสียงระบบเดียว ก็จะไม่สามารถยอมรับการปรากฏของ [l] ในตำแหน่งท้ายคำเข้าไปในระบบเสียงภาษาไทย เพราะเสียงดังกล่าวปรากฏเฉพาะในคำขึ้นบางคำเท่านั้น เห็นได้ว่าการสรุปในลักษณะนี้มีปัญหา วิธีการแก้ไข คือ การพิจารณาในลักษณะที่สองที่ใช้ทฤษฎีที่ยอมรับการปรากฏร่วมกันของระบบหลายระบบจากนักภาษาศาสตร์สำนักโครงสร้างบางคน (Harris 1951 อ้างถึงใน Fischer-Jørgensen 1975:79,99-101) และกลุ่ม Prosodic (Henderson 1948 และ 1951 อ้างถึงใน Palmer 1970:27-53,54-81) ก็จะยอมรับได้ว่า [l] ในตำแหน่งท้ายคำในคำขึ้นนั้น ปรากฏในระบบย่อยของระบบเสียงภาษาไทยที่ปรากฏคู่ไปกับระบบหลักของระบบเสียงในภาษาไทย ซึ่งทำให้การวิเคราะห์เสียง (l) ในคำขึ้นมีความสมบูรณ์ขึ้น

5.2.7 ในการศึกษานี้ได้แบ่งวัจนลีลาออกเป็น 3 วัจนลีลา เรียงลำดับจากวัจนลีลาที่เป็นทางการน้อยจนถึงวัจนลีลาที่เป็นทางการมาก ได้แก่ วัจนลีลาที่ใช้ในการสัมภาษณ์ วัจนลีลาที่ใช้ในการอ่านข้อความ และวัจนลีลาที่ใช้ในการอ่านรายการค่า มีผู้เสนอว่าเป็นไปได้มากน้อยเพียงใดที่จะแบ่งวัจนลีลาอีกมิติหนึ่งเป็นวัจนลีลาที่ใช้ในการฟัง-พูด ได้แก่ วัจนลีลาที่ใช้ในการสัมภาษณ์ และวัจนลีลาที่ใช้ในการอ่าน-เขียน ได้แก่ วัจนลีลาที่ใช้ในการอ่านข้อความ และวัจนลีลาที่ใช้ในการอ่านรายการค่า (จากการสนทนากับอาจารย์ระพันธ์) ซึ่งในขณะที่พูด ผู้ออกภาษาจะระมัดระวังตัวน้อยและอาจไม่ได้นึกถึงว่าเป็นคำขึ้นที่มาจากภาษาอังกฤษ ระบบเสียงที่ใช้

จึงเป็นระบบเสียงในภาษาไทย แต่ขณะที่อ่านข้อความและอ่านรายการคำผู้บอกภาษาระมัดระวังตัวมากขึ้น และทราบได้ว่ากำลังอ่านคำศัพท์ที่มาจากภาษาอังกฤษ ทำให้ระบบเสียงของภาษาอังกฤษเข้ามาแทรกแซงระบบเสียงของภาษาไทย มีอิทธิพลทำให้ระบบเสียงแปรไปในลักษณะที่ใกล้เคียงกับเสียงในภาษาอังกฤษมากขึ้นในวงสนทนาที่เป็นการอ่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอ่านรายการคำในการวิจัยนี้ข้อเสนอดังกล่าวสามารถนำมาใช้ได้ในกลุ่มพื้นฐานการศึกษาปริญญาตรีแต่ไม่สามารถนำมาใช้ได้ในกลุ่มพื้นฐานการศึกษาระดับปวช. เนื่องจากกลุ่มนี้มีการจำแนกตามวงสนทนาข้อ

5.2.8 ในงานวิจัยนี้ทั้งในโครงการนำร่องและโครงการหลัก ผู้วิจัยพบว่า "คำ" มีส่วนเป็นตัวกำหนดการออกเสียงพยัญชนะท้ายในคำศัพท์พอสมควร เนื่องจากมีแนวโน้มในการออกเสียงคำบางคำโดยให้รูปแปรบางรูปโดยเฉพาะหรือให้รูปแปรใดรูปแปรหนึ่งเป็นหลัก เช่น ใช้รูปแปร [n] กับ คำ "โมเลกุล" "ควล" ในโครงการนำร่อง และใช้รูปแปรเดียวกันนี้กับ คำ "ต่อมทอนซิล" "ไตเติ้ล" ในโครงการหลัก ขณะที่ใช้รูปแปร [l] กับ คำ "เซลล์" "เจล" "โมเดล" ฯลฯ ในกรณีเช่นนี้อาจจัดให้คำที่ปรากฏเป็นรูปแปร [n] มากเป็นคำเก่าที่ซึมเข้ามานานแล้ว และคำที่ปรากฏเป็นรูปแปร [l] มากเป็นคำใหม่ที่ซึมเข้ามาในระยะหลัง แต่การที่จะสรุปเช่นนั้นยังไม่ถูกต้องเสมอไป ควรที่จะมีการศึกษาวิจัยอย่างละเอียดในเรื่องช่วงเวลาของการซึมคำ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบว่าตัวเขียนภาษาไทยที่เขียนทับศัพท์คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ที่สะกดด้วยพยัญชนะ ล มีอิทธิพลทำให้ออกเสียงเป็น [l] บ้างพอสมควร แต่ไม่มากเท่าใดนักและไม่ปรากฏให้เห็นอย่างเด่นชัด เพราะแม้ว่าจะมีส่วนทำให้ผู้บอกภาษาหลายคนใช้รูปแปร [l] เพิ่มขึ้น แต่ก็ยังพบว่ามีคำศัพท์จากภาษาอังกฤษบางคำที่ผู้บอกภาษาส่วนใหญ่อ่านออกเสียงเป็น [n] และในกรณีที่คำที่ไม่ใช่คำศัพท์ภาษาอังกฤษ แม้สะกดด้วยพยัญชนะ ล ผู้บอกภาษาก็อ่านออกเสียงเป็น [n] ทั้งหมด เช่น คำว่า "ตำบล" "น้ำตาล" "มงคล" "สากล" เป็นต้น

5.2.9 ผู้วิจัยมีความเห็นว่าคำศัพท์ภาษาอังกฤษในภาษาไทยนั้นเป็นคำไทย แต่ยังไม่มีส่วนเป็นคำไทยมากเหมือนคำศัพท์ที่มาจากภาษาบาลี สันสกฤต เขมร จีน และอื่น ๆ กล่าวคือ คำศัพท์จากภาษาอังกฤษหลายคำยังมีสภาพเป็นคำที่มาจากภาษาต่างประเทศอยู่ค่อนข้างมากในความคิดของคนไทย แม้ว่าในอนาคตอาจเป็นไปได้ที่คำศัพท์จากภาษาอังกฤษนั้นจะมีสภาพเหมือนคำศัพท์จากหลาย ๆ ภาษาที่กล่าวมา เนื่องจากผลของการศึกษาการแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (l) ในคำศัพท์จากภาษาอังกฤษ แสดงให้เห็นว่าการออกเสียงของคนไทยมี [l] ในตำแหน่งท้ายคำเพิ่มขึ้นมาเฉพาะในกรณีที่เป็นการออกเสียงคำศัพท์ที่มาจากภาษาอังกฤษเท่านั้น ส่วนในกรณีของคำทั่ว ๆ ไป คนไทยก็ยังออกเสียงเป็น [n] จึงถือว่าการแปรของเสียงนี้ยังไม่ทำให้

เกิดการเปลี่ยนแปลงของระบบเสียงภาษาไทย เพียงแต่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการออกเสียงเท่านั้น

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะมีการศึกษาการแปรในการออกเสียงพยัญชนะท้ายในคำยืมจากภาษาอังกฤษที่ลงท้ายด้วยเสียงอื่น ๆ ที่ไม่ปรากฏเป็นเสียงพยัญชนะท้ายในระบบเสียงภาษาไทย เช่น [s], [f], [c^h] ฯลฯ โดยเปรียบเทียบกลุ่มประชากรที่มีระดับการศึกษาต่าง ๆ กัน ในหลาย ๆ วจนลีลา

5.3.2 ผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะมีการศึกษาวิจัยลักษณะของเสียงในระหว่างที่เป็น [ɹ] นี้สักครั้งหนึ่งในเชิงสรีรศาสตร์และกลศาสตร์ เพราะแม้ผู้วิจัยจะแน่ใจว่าเสียงนี้ไม่ใช่เสียง [l] หรือ [w] อย่างแน่นอน แต่ผู้วิจัยก็ยังไม่แน่ใจว่า การที่ตัดสินใจให้เสียงนี้เป็น [ɹ] นั้นจะถูกต้องแน่นอน ที่เป็นเช่นนี้เพราะผู้วิจัยมีการจำกัดในการเก็บข้อมูลทำให้ไม่สามารถสังเกตอย่างละเอียดได้ว่าเสียงนี้มีการเปล่งเสียงอย่างไรในทางสรีรศาสตร์

5.3.3 ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่าควรมีการศึกษาเกี่ยวกับคำยืมที่เป็นคำเก่าที่รับเข้ามาใช้นานแล้ว กับคำยืมที่เป็นคำใหม่ที่เพิ่งจะรับเข้ามาใช้ไม่นาน ว่ามีอิทธิพลต่อการปรากฏของรูปแปรต่าง ๆ ในการออกเสียงพยัญชนะท้ายเสียงอื่น ๆ ในคำยืมจากภาษาอังกฤษที่ไม่ปรากฏเป็นเสียงพยัญชนะท้ายในระบบเสียงภาษาไทยหรือไม่ อย่างไร

5.3.4 ผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะมีการศึกษาเกี่ยวกับการแปรของเสียงในคำยืม จากภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ในภาษาไทย อาจเป็นเสียงพยัญชนะ สระ หรือวรรณยุกต์ โดยพิจารณาความสัมพันธ์กับตัวแปรทางสังคมอื่น ๆ เช่น ระดับการศึกษา อาชีพ อายุ เพศ เชื้อชาติ ถิ่นที่อยู่อาศัย และวจนลีลา เป็นต้น